

Miten Finna muuttaa sisällönkuvailua – vai muuttaako?

Heli Kautonen

Palvelupäällikkö, Kansalliskirjasto kirjastoverkkopalvelut

22.11.2013

Sisällönkuvailupäivä

KANSALLISKIRJASTO - Kirjastoverkkopalvelut

FINNA

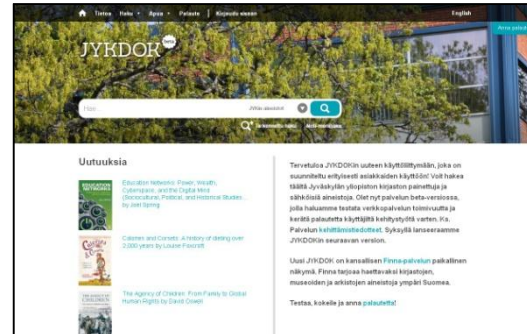
Tietoa tarvitseville ja
elämyksiä etsiville

Kansallinen Finna-hakupalvelu

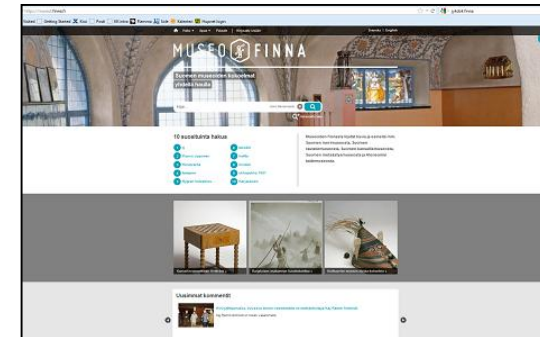

www.finna.fi

Organisaatioiden omat Finna-näkymät

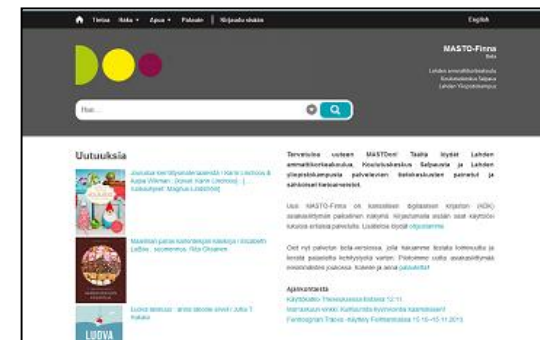
Jyväskylän yliopiston kirjasto
jyu.finnaf.i

Museoiden Finna
museot.finna.fi

Kansalliskirjasto
kansalliskirjasto.finna.fi

Lahden ammattikorkeakoulun
kirjasto (tulossa)

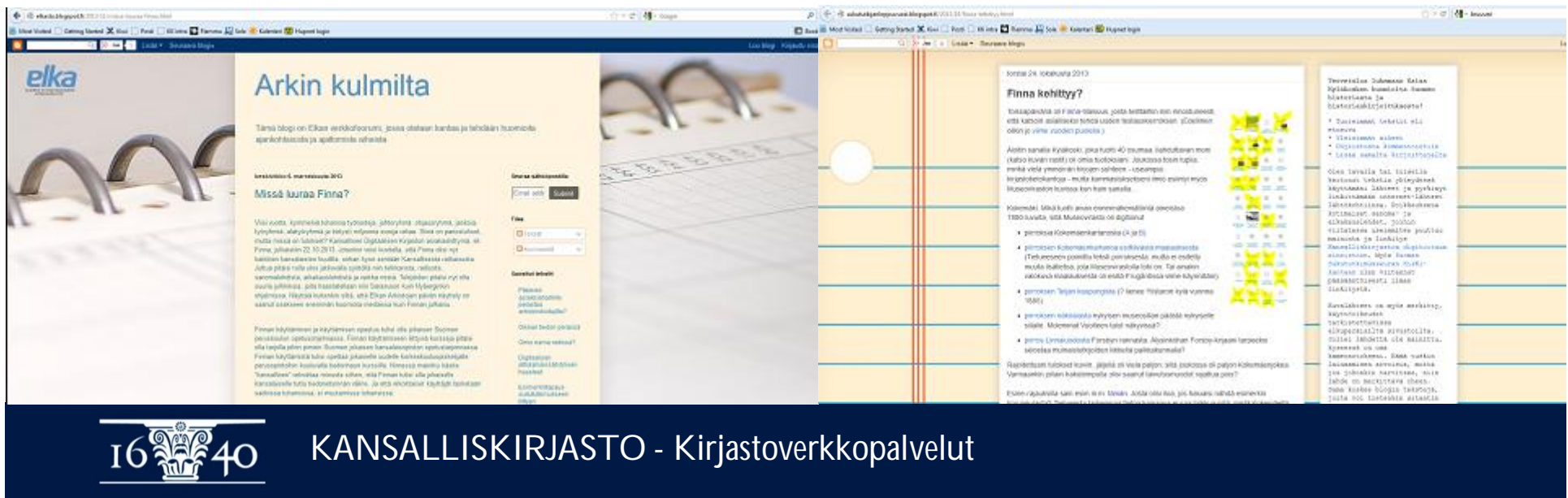

KANSALLISKIRJASTO - Kirjastoverkkopalvelut

Finnasta sanottua 22.10.2013–

Alm: ”...pienen tutkija-asiakasryhmän neppailukanava.”

Kyläkoski: ”...epäjohdomukaisuudet eivät herätä luottamusta”

Finnan käytettävyystyö 2008–2016

- Finna-hakupalvelu suunnitellaan ja toteutetaan **käyttäjälähtöisyyden** periaatteita ja metodeja noudattaen
- Käytettävyyttä edistetään iteratiivisesti ja ohjelmistokehitykseen sulautuen: **suunnittelu – toteutus – arviointi**
- Käytettävyystyön tärkein voimavara on Finna-yhteisö: osallistuvat organisaatiot, yhteistyökumppanit ja loppukäyttäjät
- Tavoite: **Finna-hakupalvelu tarjoaa hyvän käyttökokemuksen jokaiselle**

Finna käytettävyysarvioinnit 2013

ID	Ajankohta	Tutkija(t)	Tausta-organisaatio	Kohde	Käyttäjärühmä	Tiedonkeruumenetelmä(t)	T	O	K
A1	Maalis 2013	Marjo Haahtela	Adage Oy	Kansallinen näkymä (www.finna.fi)	Vanhemmat harrastajatutkijat	Käyttäjätesti, haastattelut	6	36 (11)	12
A2	Huhti 2013	Hanna Heinänen	Tampereen yliopisto	Jyväskylän yliopiston kirjaston näkymä JYKDOK	Jyväskylän yliopiston opiskelijat ja tutkijat	Käyttäjätesti, haastattelut	7	19 (0)	10
A3	Huhti-touko 2013	Reeta Kuuskoski	Tampereen yliopisto	Jyväskylän yliopiston kirjaston näkymä JYKDOK	–	Heuristinen arviointi	–	53 (11)	–
A4	Huhti-touko 2013	Aino Jakobsson, Piia Sevón, Emil Virkki, Jari Väättäin	Aalto-yliopisto	Kansallinen näkymä (www.finna.fi)	Ruudunlukuohjelmaa käyttävät näkövammaiset	Tilannetutkimus, haastattelut, heuristinen arviointi, kysely, käyttäjätetit	9	79 (11)	6

ID: Tunnus

T: Testihenkilöiden määrä

O: Löyettyjen käytettävyysongelmien määrä, yht. (vakavien tai kriittisten ongelmien määrä)

K: Käyttäjien antamien vapaamuotoisten kommenttien määrä

Havaittuja ongelmia ja tarpeita

- Oudot termit ja lyhenteet
"aihe?" , "KA?" (A1)
"relevanssi?" , "bibliografiset tiedot?" (A4)
- Metatiedon tärkeys ja tulkinnat
"Se, että joku tekijä on kirjoittanut jonkin asian, on tärkeää, ei teoksen nimi." (A1)
"lehdet... tieteellisiä vai aikakauslehtiä?" (A2)
- Haun ja rajaamisen erottaminen toisistaan, fasettien käyttö
"Helsinki kuvia" (A1), "moottorisaha kirjallisuus" (A4)
- Digitaaliset aineistot → verkossa saatavilla olevat aineistot
"Olen nähnyt, että jossakin on jotain, mutta en ole nähnyt vielä mitään." (A1)"

Onnistumisen elementit

Haasteet:

- sisältö ja metatieto
- uudet käyttäjäkokemukset

Edellytykset:

- osaaminen
- resurssit

Mahdollisuudet:

- avoimen lähdekoodin ohjelmistot
- standardit
- yhteistyö: osallistujat, kumppanit, käyttäjät

Sisällönkuvailu yli sektorirajojen

Aihe	Kirjasto	^
historia (174597)		
History (69815)		
kirja-arvostelut (61504)		
kartat (56040)		
antiikki (33018)		
henkilöhistoria (30575)		
kirjallisuudentutkimus (27414)		
tutkimus (25074)		
History and criticism (24767)		
muistelmat (23385)		
lapset (23249)		
kirjailijat (22965)		
suomen kieli (22414)		
opetus (21940)		
filosofia (21637)		
naiset (21455)		
koulutus (19480)		
maastokartat (19299)		
rock (18887)		
kirjallisuus (18642)		
arkeologia (18494)		
yritykset (18292)		
arkkitehtuuri (17888)		
lainsäädäntö (17486)		
opinnäytteet (17346)		
keskiaika (16936)		
kirjallisuudenhistoria (15471)		
sanakirjat (15341)		
elämäkerrat (14827)		
nuoret (14536)		
vähemmän ...		

Aihe	Arkisto	^
Kauppa ja palvelut (7585)		
työväenyhdistykset (4769)		
työväentalot (4402)		
miehet (4116)		
graafinen teollisuus (3573)		
kokoukset (3564)		
ammattilliset järjestöt (3546)		
Poliittiset puolueet ja järjestöt (3399)		
naiset (3320)		
työntekijät (3052)		
juhlat (2802)		
työ (2638)		
tehtaat (1975)		
nuoret (1848)		
poliittiset puolueet ja järjestöt (1812)		
lapset (1672)		
dokumenttikuvat (1585)		
dokumenttivalokuvaus (1582)		
esiintyminen (1466)		
henkilöt (1363)		
vappu (1313)		
Suomen Kommunistinen Puolue (1300)		
rauha (1273)		
SKP (1267)		
poliittiset nuorisjärjestöt (1255)		
Suomen_sisällissota (1181)		
rauhanjärjestöt (1081)		
sisällissodat (1051)		
poliittiset_nuorisjärjestöt (1042)		
ammattiliitot (1029)		
vähemmän ...		

Aihe	Museo	^
miehet (21691)		
metsätalous (18378)		
rakennukset (16960)		
edistysmielinen osuustoimintaliike (15771)		
naiset (12328)		
talvi (11463)		
vaatteet (11094)		
edistysmielinen_osuustoiminta (10526)		
uitto (10358)		
puutavara (10167)		
puut (9657)		
metsät (9458)		
työvälineet (9291)		
vapaa-aika (8782)		
kuljetus (8365)		
lumi (8165)		
perhe (7998)		
laivat (7839)		
vesistöt (7740)		
metsänhoito (7312)		
pukeutuminen (7246)		
ammatit (6854)		
asuinrakennukset (6603)		
puurakennukset (6549)		
mänty (6308)		
jalkineet (6269)		
rannat (6206)		
päähineet (6198)		
hirsirakennukset (5922)		
metsätyö (5851)		
vähemmän ...		

Aihehaku: naiset & työ

- Kirjasto 4873
- Museo 2560
- Arkisto 1875
- Rajataan edelleen muilla faseteilla...

Alue	Kirjasto	
Suomi	(469)	
Ruotsi	(153)	
Yhdysvallat	(116)	
Eurooppa	(112)	
Iso-Britannia	(83)	
Venäjä	(59)	
Pohjoismaat	(51)	
Saksa	(50)	
Sverige	(46)	
Intia	(45)	
Afrikka	(42)	
Finland	(36)	
United States	(36)	
Japani	(33)	
Helsinki	(31)	
Neuvostoliitto	(30)	
Kiina	(29)	
Norja	(25)	
EU-maat	(24)	
Viro	(24)	
Tampere	(23)	
Europe	(21)	
Ranska	(21)	
Italia	(20)	
Karjala	(20)	
Tansania	(20)	
Tanska	(20)	
Great Britain	(18)	
Lappi	(18)	
Turku	(18)	
vähemmän ...		

Alue	Kirjasto	↑
	Suomi (469)	
	Ruotsi (153)	
	Yhdysvallat (116)	
	Eurooppa (112)	
	Iso-Britannia (83)	
	Venäjä (59)	
	Pohjoismaat (51)	
	Saksa (50)	
	Sverige (46)	
	Intia (45)	
	Afrikka (42)	
	Finland (36)	
	United States (36)	
	Japani (33)	
	Helsinki (31)	
	Neuvostoliitto (30)	
	Kiina (29)	
	Norja (25)	
	EU-maat (24)	
	Viro (24)	
	Tampere (23)	
	Europe (21)	
	Ranska (21)	
	Italia (20)	
	Karjala (20)	
	Tansania (20)	
	Tanska (20)	
	Great Britain (18)	
	Lappi (18)	
	Turku (18)	
	vähemmän ...	↑

Alue	Museo	↑
	(2491)	
	Venäjä, Siperia, Irtysjoki,	
	Tsingala (18)	
	Inkeri (5)	
	Ilomantsi (4)	
	Venäjä, Siperia, Kondajoki,	
	Tshesnakovo (4)	
	Nurmes (3)	
	Venäjä, Marin tasavalta,	
	Gornomarijskij , Mikrjakovo (2)	
	Venäjä, Siperia, Ob-joki, Novyja (2)	
	Venäjä, Siperia, Vasjuganjoki,	
	Aippalov (2)	
	Venäjä, Siperia, Vasjuganjoki,	
	Kolongjaah (2)	
	Venäjä, Vjatka, Letka (2)	
	Venäjä, Vjatkan kuvernementti,	
	Urzhum, Tshashkajal (2)	
	Viro, Inkeri (2)	
	Viro, Inkeri, Soikkola, Hanike (2)	
	Setumaa, Venäjä, Viro, Pihkovan	
	läänin setukaisalue, Tailovo (1)	
	Venäjä, Aunus, Itä-Karjala, Repola,	
	Kiimanvaara (1)	
	Venäjä, Inkeri, Järvisaari,	
	Staarastina (1)	
	Venäjä, Itä-Karjala, Kiimaisjärvi (1)	
	Venäjä, Itä-Karjala, Repola,	
	Kolvasjärvi, talo nro 9 (1)	
	Venäjä, Itä-Karjala, Repola,	

Alue	Kirjasto	↑
Suomi	(469)	
Ruotsi	(153)	
Yhdysvallat	(116)	
Eurooppa	(112)	
Iso-Britannia	(83)	
Venäjä	(59)	
Pohjoismaat	(51)	
Saksa	(50)	
Sverige	(46)	
Intia	(45)	
Afrikka	(42)	
Finland	(36)	
United States	(36)	
Japani	(33)	
Helsinki	(31)	
Neuvostoliitto	(30)	
Kiina	(29)	
Norja	(25)	
EU-maat	(24)	
Viro	(24)	
Tampere	(23)	
Europe	(21)	
Ranska	(21)	
Italia	(20)	
Karjala	(20)	
Tansania	(20)	
Tanska	(20)	
Great Britain	(18)	
Lappi	(18)	
Turku	(18)	
vähemmän ...		↑

Alue	Museo	↑
(2491)		
Venäjä, Siperia, Irtysjoki,		
Tsingala	(18)	
Inkeri	(5)	
Ilomantsi	(4)	
Venäjä, Siperia, Kondajoki,		
Tshesnakovo	(4)	
Nurmes	(3)	
Venäjä, Marin tasavalta,		
Gornomarijskij , Mikrjakovo	(2)	
Venäjä, Siperia, Ob-joki, Novyja	(2)	
Venäjä, Siperia, Vasjuganjoki,		
Aippalov	(2)	
Venäjä, Siperia, Vasjuganjoki,		
Kolongjaah	(2)	
Venäjä, Vjatka, Letka	(2)	
Venäjä, Vjatkan kuvernementti,		
Urzhum, Tshashkajal	(2)	
Viro, Inkeri	(2)	
Viro, Inkeri, Soikkola, Hanike	(2)	
Setumaa, Venäjä, Viro, Pihkovan		
läänin setukaisalue, Tailovo	(1)	
Venäjä, Aunus, Itä-Karjala, Repola,		
Kiimanvaara	(1)	
Venäjä, Inkeri, Järvisaari,		
Staarastina	(1)	
Venäjä, Itä-Karjala, Kiimaisjärvi	(1)	
Venäjä, Itä-Karjala, Repola,		
Kolvasjärvi, talo nro 9	(1)	
Venäjä, Itä-Karjala, Repola,		

Alue	Arkisto	↑
(1875)		

- 1900-luku (88)
- 1800-luku (67)
- 1940-luku (32)
- 1930-luku (27)
- 20th century (26)
- 1920-luku (23)
- 1700-luku (22)
- 1990-luku (20)
- 1950-luku (14)
- 19th century (14)
- 1900-talet (13)
- 1907- (13)
- 1970-luku (12)
- 1600-luku (11)
- 1939-1945 (11)
- 1910-luku (10)
- 1960-luku (10)
- 1980-luku (10)
- 2000-luku (10)
- 1918 (8)
- 1800-1900-luku (7)
- United States (7)
- 1500-luku (6)
- 18th century (6)
- 1920-1930-luku (6)
- 1939-1944 (6)
- 1400-luku (5)
- 1998 (5)
- 2007 (5)
- 1800-talet (4)

Aikakausi Kirjasto ^

[1900-luku](#) (88)
[1800-luku](#) (67)
[1940-luku](#) (32)
[1930-luku](#) (27)
[20th century](#) (26)
[1920-luku](#) (23)
[1700-luku](#) (22)
[1990-luku](#) (20)
[1950-luku](#) (14)
[19th century](#) (14)
[1900-talet](#) (13)
[1907-](#) (13)
[1970-luku](#) (12)
[1600-luku](#) (11)
[1939-1945](#) (11)
[1910-luku](#) (10)
[1960-luku](#) (10)
[1980-luku](#) (10)
[2000-luku](#) (10)
[1918](#) (8)
[1800-1900-luku](#) (7)
[United States](#) (7)
[1500-luku](#) (6)
[18th century](#) (6)
[1920-1930-luku](#) (6)
[1939-1944](#) (6)
[1400-luku](#) (5)
[1998](#) (5)
[2007](#) (5)
[1800-talet](#) (4)

Aikakausi Museo ^

[1950-luku](#) (98)
[1953](#) (60)
[1970-luku](#) (50)
[1950-l](#) (41)
[1959](#) (41)
[1930-luku](#) (34)
[1958](#) (32)
[1957](#) (30)
[1920-luku](#) (28)
[1930](#) (28)
[1954](#) (28)
[1920-luku / 1930-luku](#) (25)
[1956](#) (25)
[1962](#) (25)
[1920 - 1940-l](#) (24)
[1971](#) (23)
[heinäkuu 1954](#) (23)
[1955](#) (22)
[07.06.1948](#) (20)
[1950 -luku](#) (20)
[1972](#) (20)
[1920-l](#) (18)
[1947-48](#) (18)
[1940-luku](#) (17)
[1928](#) (16)
[1947](#) (16)
[1963](#) (16)
[1980](#) (16)
[1982](#) (16)
[1985 ?](#) (16)
vähemmän ...

Aikakausi Kirjasto ^

[1900-luku](#) (88)
[1800-luku](#) (67)
[1940-luku](#) (32)
[1930-luku](#) (27)
[20th century](#) (26)
[1920-luku](#) (23)
[1700-luku](#) (22)
[1990-luku](#) (20)
[1950-luku](#) (14)
[19th century](#) (14)
[1900-talet](#) (13)
[1907-](#) (13)
[1970-luku](#) (12)
[1600-luku](#) (11)
[1939-1945](#) (11)
[1910-luku](#) (10)
[1960-luku](#) (10)
[1980-luku](#) (10)
[2000-luku](#) (10)
[1918](#) (8)
[1800-1900-luku](#) (7)
[United States](#) (7)
[1500-luku](#) (6)
[18th century](#) (6)
[1920-1930-luku](#) (6)
[1939-1944](#) (6)
[1400-luku](#) (5)
[1998](#) (5)
[2007](#) (5)
[1800-talet](#) (4)

Aikakausi Museo ^

[1950-luku](#) (98)
[1953](#) (60)
[1970-luku](#) (50)
[1950-I](#) (41)
[1959](#) (41)
[1930-luku](#) (34)
[1958](#) (32)
[1957](#) (30)
[1920-luku](#) (28)
[1930](#) (28)
[1954](#) (28)
[1920-luku / 1930-luku](#) (25)
[1956](#) (25)
[1962](#) (25)
[1920 - 1940-I](#) (24)
[1971](#) (23)
[heinäkuu 1954](#) (23)
[1955](#) (22)
[07.06.1948](#) (20)
[1950 -luku](#) (20)
[1972](#) (20)
[1920-I](#) (18)
[1947-48](#) (18)
[1940-luku](#) (17)
[1928](#) (16)
[1947](#) (16)
[1963](#) (16)
[1980](#) (16)
[1982](#) (16)
[1985 ?](#) (16)

vähemmän ...

Aikakausi Arkisto ^

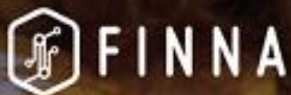
[12.4.1963-15.4.1963](#) (45)
[1920-I?](#) (36)
[1978](#) (31)
[03.04.1969-06.04.1969](#) (27)
[1950-I](#) (27)
[31.03.1972-02.04.1972](#) (25)
[1920-I](#) (24)
[1980-I](#) (24)
[1929](#) (21)
[1975](#) (21)
[1920-1938](#) (19)
[29.1.1966-1.2.1966](#) (19)
[1930-I](#) (18)
[1979](#) (18)
[1951](#) (17)
[1963](#) (17)
[1980](#) (16)
[1927](#) (15)
[1928](#) (15)
[1981](#) (15)
[1949](#) (14)
[1970-I](#) (14)
[1982](#) (14)
[1960-I](#) (13)
[1983](#) (13)
[15.4.1960-18.4.1960](#) (12)
[1922](#) (12)
[1948](#) (12)
[1950](#) (12)
[1957](#) (12)

vähemmän ...

Sisällönkuvailu yli sektorirajojen

- Keillä käyttäjillä on erityinen tarve löytää aineistoa kaikilta sektoreilta?
- Millaisia aihehakuja käyttäjä tekee?
- Miten sisällönkuvailu kohtaa käyttäjän haut?
- Voidaanko löytää yhdenmukaisia ratkaisuja eri sektoreille?
- Voidaanko erilaista dataa hyödyntää yhdenmukaisemmin?

Suomen arkistojen, kirjastojen museoiden aarteet samalla ha

Jo yli **7 637 878** aineistotietoa!

[Koko tietokanta](#)

Ihme, pyhä, selittämätön,
musta madonna, luonnon
muovailu, kivipaasi, kivimetsä,
luostari, hiljentyminen,
maailmankaikkeus, tähtitaivas,
pyhyys, selittämätön, ihmiskoe,
viisaus, ymmärrys, puhtaus,
matkustaminen, mieli, rauha, ilo,
nauru, uskomus, kunnioitus,
tieto ja uskomus
(*Meiju Niskala*)

Tietoa tarvitseville ja elämyksiä etsiville

Finna on tiedonhakupalvelu, joka kokoaa yhteen aineistoja arkistoista, kirjastoista ja museoista. Sisältö täydentyy jatkuvasti uusilla aineistoilla.

Palvelun kautta pääset selaamaan ja lukemaan myös satoja tuhansia [sähköisiä aineistoja](#).

Haulalla löydät...

- Asiakirjoja
- Karttoja
- Kuvia
- Nuotteja
- Taideteoksia
- Videoita
- Esineita
- Kirjoja
- Lehtiä ja artikkeleita
- Opinnäytteitä
- Tietokantoja
- Äänitteitä

Kokoelmien helmiä

Temp
experim
of fou

Laadi
kirjasto
meta

Arkisto
löytän

Arkistojen kuvailu- ja
luettelointi-sääntöjen
kehittäminen -

Kaunokirjallisuuden
sisällöt ja kontekstit
kaunokirjallisuuden...

Taideteosta
luettelointia

Kirjasto 2.0
tulevaisuud
näyttöluete

Museotyöntekijän käsikirja

Hilja Kallonen (toim.)
Taideteosten luettelointiohje

Kokousmuistio ja yhdistysmuistio KEHTY

Taideteosten luettelointiohje
2010
Kansalliskirjasto

[Tietueeseen](#)

heli.kautonen@helsinki.fi

finna-posti@helsinki.fi

KANSALLISKIRJASTO - Kirjastoverkkopalvelut